

L'INTRANSIGENT

Val 10 cènts.

PERIODIC NACIONALISTA DE JOVENTUTS
(ADHERIT A LA "UNIO CATALANISTA")

BARCELONA
5 de Juny 1919

Egipte i son esdevenidor

Malgrat les informacions tendencioses propagades pel Govern Anglès per disvirtuar el moviment nacionalista egipcià, és un fet innegable que els disturbis sagnants ocorreguts no fa pas molt temps no són res més que una enèrgica i contundent protesta d'un poble esclavitzat contra llur opressor. Doncs en els moments suprems en que els homes que volen representar una gran idealitat política i que diuen treballar pel bé de la Humanitat, es reunien a París, per resoldre els vius problemes que plantejava llur victòria sobre els ideals del pangermanisme, creia el Govern Egipcià demanar permís per anar a Londres a exposar de una manera amigable les aspiracions autonòmiques que creien que era de justícia atorgar-les al poble llur, més aquesta afectuosa demanda fou negada i davant aquest fet insòlit, el primer ministre egipcià en nom del Govern que representava dimiri irrevocablement i la qüestió entrà de plé en un període espinós i a la vegada de gran responsabilitat, doncs els nacionalistes egipcians al veure que l'Anglaterra no volia sentir ni parlar de llurs reivindicacions, acordaren adreçar-se a la Conferència de la Pau i a provar si el nacionalisme dels grans homes d'Estat que duïen defensar, era solsament teòric o realitat i si els idealismes d'en Wilson eren posats a la pràctica o eren ridícules il·lusions, i amb aquesta finalitat Saad Zaglaoud Pachá, Ismail Pachá Sidki, ex-ministres juntament amb Mohamed Pachá Mahonoud i Homed Pachá Basil en nom d'Egipte, demanaren a les autoritats britàniques els corresponents passaports per traslladar-se a París; prec que no fou atès, ben al contrari, doncs dits patriotes foren arrestats i deportats a l'illa de Malta, empresonament que sigué considerat una provocació al poble egipcià, doncs l'únic delictes que els imputaven era el de defensar els ideals nacionalistes en llur país, doctrines les quals els anglesos mateixos deien defensar durant la gran guerra.

Aquesta actuació de les autoritats que representaven al Govern Anglès, aixeca en tot el país grans protestes i principalment en les ciutats de El Cairo, Pord Said i Plexandria, totes les quals, al crit *d'independència i llibertat*, manifestaven llurs desitjos amaratats d'un pur sentiment patriòtic; mes prontament aquestes grans manifestacions d'amor a la patria llur, esdevingueren sagnantes doncs els soldats anglesos

Parlament de Londres l'actuació del Govern referent a Egipte després d'un llarg e incidentat debat, degué confesar Mr. Harwarcht en nom del Govern, que en el curs de la revolta hi hagué 1000 egipcians morts contra 31 anglesos, d'ells eren 27 soldats i 4 civils. Mes a pesar de les mides preses pel dictador i alt comisari del Govern de Londres el general Allenby, d'un moment a l'altre semblava esclatar una gran sublevació en tot el país, i potser preveient-ho acordaren deixar en llibertat els caps nacionalistes deportats i concedir-los llicència de poguer anar a Europa, resolució que els egipcians consideraren com un triomf davant la feblesa del tirà, i en lloc d'anar minvant llur entusiasme, com és natural, ha anat cada dia creixent amb més vigoria e intransigència.

I la resposta dels països que formen l'Entents an els que volíen assolir la llibertat de llur país, ha sigut contestat en el tractat de la pau, reconeixent l'esclavatge del imperi que ells tan abominen i aquest únic reconeixement demostra en els pobles esclaus d'arreu del món que el dret de les nacionalitats de disposar d'elles mateixes, és un dret natural i lògic, solsament quan els egoismes e interessos materials dels *Victoriosos* ni la més petita partícula pot ésser mermada, pero aquelles il·lusions que en el cor de tot nacionalista imperava aquella formosa llibertat de tots els pobles que hom creia veure ressorgir pel bé de la Humanitat, ha resultat una llibertat que es confondrà molt fàcilment amb la tirania, doncs les úniques nacionalitats que han lograt rompre les cadenes del vassallatge han sigut solsament les que vivien baix el règim despòtic de l'imperialisme prussià.

Mentres que els pobles com Egipte que també han ajudat a mida de llurs forces en la lluita contra els imperis centrals, la recompensa de llurs abnegacions i heroïsmes és en les hores de la pau la de continuar vivint baix un règim de desenfrenada tirania.

JOSEP TARRADELLAS I JOAN

Aquest número ha passat per
la censura militar

Joves cantaires intransigents visitant la Cascata del nostre Parc el dia de Pasqua Florida d'enguany

UNA CANÇÓ DE CAPELLA

I al consignar aquestes dugues tendències que's manifesten desencallades l'una de l'altre, resulta d'un remarcable interès l'observació dels motius de causalitat que han portat a la segona aquesta manca de ductilitat que l'ha feta insensible als efectes de renovació dels temps.

No cal dir que l'objecte que'ns porta a fer unes consideracions sobre aquesta opinió que'ns havem format radica principalment a l'Orfeó que ha bastit son magnífic Palau al carrer Alt de Sant Pere per constituir un centre de convergència d'aquesta classe social sustentadora d'una nota d'inadaptació i encarcament irreductibles.

A l'Orfeó li ha succeït lo d'aquelles ufanes plantacions que queden invadides d'un pugó negre, el qual, exercint una mena de caciquisme acaba per afeblir-ne les energies pròpies obligant-les a donar uns fruits aixerrats quan no acaben amb la vitalitat de les mateixes.

Perquè fruits aixerrats són l'execució de qualques obres premiades d'algun August Coca i Poncem beatífic; una multitud de cançonetes depressives i goigs a la Mare de Deu; i unes misses inacabables com un ofici de festa major forana, tot plegat per a ésser després cantades religiosament a l'església que paguin més bé.

Sí; un dels principals defectes que gosem assenyalar és que la música de caràcter religiós constitueixi la nota tonal de la millor part dels seus concerts deixant arreconades per aversió o inconsciència una porció d'obres d'alta valoració musical del catalaníssim mestre Morera.

Cal remarcar-ho: l'Orfeó sofreix les influències de l'invasió d'una malura caciquista que l'ha portat a capitalíssimes convertint-lo en una secta artística completament en discordança amb l'estat de plenitud mu-

sical de la Catalunya dels nostres temps arribant-li a emmalaltir fins els entusiasmes artístics, que l'obliguen a cantar moltes vegades guiat únicament pel tecnicisme que posseeix del cantar però impulsat per la força materialista d'un mecanisme de pianola.

Sortosament, el grau d'elevació cultural d'un Orfeó Gracienc en ple floreixement artístic, comença a suplir dignament l'absència d'una institució musical que retorni al poble català les llegendàries vibracions del cant en ell engendrades.

Aire! simpàtics orfeonistes del Gracienc; canteu-nos la cançó de *les neus* que's fonen devallant remoroses en deliquescents cascada pels penyals esglaonats del nostre alterós Montseny;

Però no tingueu mai la feblesa d'endiuenjar-vos amb cap esmoking, que per ben tallat que sigui sempre us vindria balder i us donaria un tirat irrisori de *gente bien*; ni volgheu tenir la pretensió de perdre-us massa de vista de Catalunya per retornar-hi carregats amb la feixuga tara de cap Spanish Concert londinenc; ni,

JOSEP MACIÀ.

COMPREU:

Rom Quina

Aigua Colonia

preparats químicament purs per
En Domènec Latorre

Barcelona

Catalunya

A tort i a dret

Sometent o somatent? Una mica d'història. — Quan jo era petit. Rondalles de la vora del foc. — La Gramàtica i la Retòrica. Cara a cara. —
«L'INTRANSIGENT en marxa. ¡¡Visca l'alegria!!!»

¡¡A les armes!!! I no s'esverin els somatents.

Vetaquí que ara estic en dubte si haig d'escriure sometent o somatent.

En un diari de Barcelona vaig llegir un article l'autor del qual recomanava que hom escrigués sometent; no, sometent; car creia el bon senyor que aquella paraula derivava de *som i atent*.

Aquesta institució neix a Catalunya quan la gent de bé es veu precisada a perseguir els lladres.

En una encontrada apareix una colla de lladres. El sagristà del poble, si se'n adona, que se'n adona gaire bé sempre, car els sagristans dels pobles ho saben tot, se'n puja dalt del campanar i es posa a ventar las campanes. El sagristà, que en aquell moment actua de toca-campanes, don la senyal d'alerta: el veïnat, en comptes de respondre: *ja va*, deixa el que té entre mans, i crida: *som atent o som amatent*, i surten, armats, de casa seva, cap a empaitar lladregots.

D'aquell toc de campanes hom ne diu *alçar el coure o tocar a somatent*. Aquesta institució, el mateix que els altres organismes humans, ha sofert, a través dels temps, la mar de modificacions.

En un principi tothom tira pel seu cantó: el bergant roba el que pot o hi deixa la pell. Qui és del partit de la gent de bé pren la ofensiva o la defensiva, sense esperar ordres de ningú. Mes tart, l'Història conta uns fets, que permeten deduir certa reglamentació. Una mica més tart, ja hi descobrim una ombra de jerarquia, que suposa, quan menys, una disciplina rudimentària. Per motius, que no ve a tom explicar-los, el somatent, se suprimeix. Notant la falta que feia hem pensa reorganitzar-los: i tal dit tal fet. Més aquesta vegada hi intervenen paisans i militars. Apareix ja ben notoria la jerarquia doncs hi veiem somatents rasos, subcaporals, caporals, comandants i fins generals, però generals de debó, vull dir, generals d'exèrcit; per l'estil de la Creu Roja; amb uns reglaments, que, a la veritat, no els coneix massa. D'ací que avui ja es diu «*Cos dels somatents*» així com es diu, per exemple, *cos de correus*,... i demà, *cos de burots*. Així és que avui el somatent ve a ésser una milícia *paisana* i un xic de milícia *militar*, en el sentit que en els somatents un general d'exèrcit mana unes gents que no són soldats; al revés del que passa en la veritable milícia on desde el *ranxero* fins al general tots són soldats d'ofici.

Així d'evolució en evolució ha arribat fins els nostres dies, que s'es fet un somatent nou: ara podem dir que n'hi han dos: el somatent de fora i el somatent de dins: ço és saber: el somatent dels pagesos i el somatent dels senyors.

Mes, deixem-nos d'històries i quedem que, fins que l'Institut d'Estudis Catalans hi digui la seva, estem en llibertat d'escriure: «*somatent o sometent*».

Quan jo era petit... Macatxo!... Ara em ve al cap aquella cançó: *Quan jo era petit festejava i presumia*...

Però no volia dir això.

Quan jo era petit, a casa teniem un mosso.

Aquell mosso era l'ancargat d'acompanyar-me a estudi.

Quan estaven leri, leri de tocar les vuit, que era l'hora oficial d'entrar-hi, cridava «Francisquet, a les armes». Jo ja sabia que agafar les armes volia dir agafar els llibres i trico, trico cap a l'escola, igual que la Mare de Déu, quan era xiqueta, que anava a costura a aprendre de lletra.

I a que treu cap això?

Treu cap que hi ha moltes maneres d'agafar les armes.

Aquell bon mosso, que segurament, a la seva juvenesa, devia haver sigut soldat, d'agafar els llibres en deia, agafar les armes: tal volta, d'agafar les eines de treball en digués també «agafar les armes». D'això si que no me'n recordo.

Ara que ja soc grandet he après que hi han un grapat de paraules que hom pren en sentit directe i en sentit figurat. Figures, que en Retòrica en diuen, en general, *tropos*. Podríem posar munnions d'exemples. En posarem un. Anar-se'n a *jeure* vol dir estirar-se damunt del llit, i clapa que claparàs. *Suar*... ja veurà... jo no soc cap metge per a explicar-ho en termes tècnics... però vaja, tot-hom està al corrent del que vol dir *suar*... i, sobretot, *suar* a l'estiu. Però també, referint-nos a un gandul, diem que a la feina s'hi *ajeu* o que quan veu la feina ja *sua*.

Així mateix agafar les armes no vol dir pas sempre agafar la escopeta per anar a caçar, ni passejar-se pels carrers, amb el fusell al coll, tot el sant dia, ni fer foc d'una trinxera estant.

Per agafar les armes nosaltres entenem treure's la són de les orelles.

Es molt bonic queixar-se dels mals governs, exclamar-se que tot s'apuja, a l'extrem que es fa impossible la vida, que la política és una farsa, que els regidors i diputats són uns manefes, que és millor la República que la Monarquia... No n'hi ha prou. Cal que els *homes de raça* es llençin al carrer: que cadascú defensi les seves conviccions a foc i a sang: que a una propaganda oposi una altra propaganda; que combati el llibre desde les planes d'un altre llibre; que al periòdic hi respongui amb un altre periòdic; que els republicans formin batallons i es barallin amb els altres batallons que s'estimen més la Monarquia. I bregar, bregar sempre. Que la vida és lluita i l'ensopiment és la mort.

On van aquests catalanistes que encara no senten quatre trets o un senzill toc de corneta apreten a córrer com mals esperits i en un dir Jesús no en veuen cap ni en forat ni finestra, igual que si se'ls hagués dragat la terra?

—I doncs que s'ha figurat, senyor Fresseta? es a dir que si jo crido visca Catalunya i veig que m'empaita un guarda civil de cavall, haig de restar quiet, segons vostè, i esperar que m'obrin de dalt a baix, d'un colp de sabre?

—Esclar que sí. I encara més. El bon catalanista s'ha de presentar ell mateix en persona als guardies civils i als policies i dir-los-hi: «*mateu-me, que jo soc catalanista*».

I si no veïem què vol dir Màrtir? Totes les Causes tenen llurs màrtirs.

M'han dit que a Barcelona es veuen més diaris de Madrid que no pas de Barcelona, per mor que els d'allà venen sense censura i els d'aquí porten censura.

Això es senzillament un escàndol. Excuses. Sinó que jo no tinc lleure de llegir, cada dia comprava tots els diaris, sense disculdar-me ni del «Brusi».

—I ara?

—Ara no en compro cap perquè tots me fan prou fàstic.

Precisament ara és quan a Barcelona han de sortir més diaris que mai. I que tots els ciutadans els llegeixin i els comprin... sobre tot «L'INTRANSIGENT».

Aquestes observacions les feu a molts dels nostres, i repliquen: I la censura? Ditxosa censura! Tot se fa pagar a la censura.

Doncs la censura, bon pic hom ha passat l'aprenentatge, no és tant com diuen.

Aquí ens teniu a nosaltres, que ens ha costat dues centes cinquanta pessetes, i ara ja en sabem la prima.

Jo els asseguro que sortirà «L'INTRANSIGENT» i no ens costarà un céntim partit pel mig.

—I com us apanyareu?

—Fent bondat de la bona. No publicant cap número que abans no hi pegui llambregada la digníssima Autoritat militar. I si l'Autoritat ens diu, esborreu tal paraula, aquella parauleta no veurà mai més la llum del sol.

Desenganyar-se. Amb els superiors no hi vulguin partir peres.

I si no hi estan conformes o no ho entenen els dire que podem seguir tres camins: quedar-se a caseta, que fa dropo; publicar periòdics sense permís i pagar multes a gratient, que fa molt neta; publicar-los amb la deguda llicència i sortir amb la consciència ben neta. En aquest darrer cas ens posem els de «L'INTRANSIGENT».

—I tots contents.

L'Autoritat, perquè no li donarem cap disgust; nosaltres, perquè podrem seguir fent-la petar amb el respectable; i els nostres llegidors, perquè no cauràn malalts d'anyorament.

EN FRESSETA.

Al cap de segles

Els *valencianeros*, que's com jo anomeno en València als partidaris de un *chauvinisme* xorc, i els espanyolistes més o menys disfregats, han organitzat les presents festes centenàries de Sant Vicens Ferrer. S'han fet moltes processonetes i tota mena de festivals cursis, per a celebrar aquest centenari (centenar, com diuen molts dels seus celebradors, evidenciant la seva cultura filològica). Han vingut *persones* d'allà dalt, i amb aquest motiu han fet veure un aspecte polític que'l poble de València rebutja. Però València no s'ha adherit de cor i ànima a les festes. I açò, que pot ésser semblant paradoxal, és la més pregonera evidència que encara glatix, inconscientment, al fons de l'ànima valenciana,

València no oblida que's seus avantpassats eren partidaris del compte d'Urgell, i que rebérem amb el mateix dol que ho va rebre Catalunya estricta, l'acord d'aquell compromís, on la taumàturgia de Vicens, fent-se l'inspirat, feu prevaler, ajudat pels compromissaris aragonesos,

L'ànima dels Vilarraguts encara rondina, protestatària.

Per València encara viu la llegenda de que a l'aner-se'n Vicens Ferrer, de casa nostra, s'espolsà les espadenyes. Aquesta veu del folk-lòre valencià, té el seu signi-

ficat, si analitzem la seva intervenció ne aquell parlament.

S'enfosquirà en la llunyania històrica el fet de Casp, s'esborrarà el llinatge de Vicens Ferrer, però València, la vera València, mai oblidarà la seva intervenció en el Parlament. Essent esclava o éssent independent amb els demés pobles de nostra Nació, tindrà present aquella malestrugansa.

VICENS TOMÁS I MARTÍ,
Nacionalista valencià

Qüestió a resoldre

L'amor a Catalunya és un elixir tan poc abundant, tan rar, que cada jorn que passa escasseja més. I ho prova per exemple, l'actitut indecisa dels mestres oficials catalans, els quals no han sabut imposar-se pel damunt de baixes preocupacions i es troben ara impotents perquè no s'entenen i hi ha masses opinions.

Si hom llegeix llurs articles publicats en diaris barcelonins es convencerà aviat que no se'n pot treure l'aigua clara de res. I és llàstima; puig havent-hi com hi ha dintre el Magisteri de Catalunya intel·ligències molt despectives i voluntats de ferro, no costaria gaire d'organitzar-se seriament, i exposar un criteri determinat, fixe, que seguis una ruta assenyada per endavant i no perdés el temps en discussions inútils que sols poden conduir a sorollosos fracassos com els que ocorregueren en les célebres disputes de l'Ateneu Enciclopèdic Popular de nostra ciutat, i que resultaren en greu perjudici del bon nom de la classe. De totes maneres, cal dir que si la Mancomunitat hagués donat l'importància deguda de que es mereixedor l'ensenyament avui subjecte a l'Estat Espanyol, no haurien arribat a un extrem tan dolorós.

I és que el nostre organisme cabdal no ha tingut traça en enllaçar amistosament a missenyora *Manduca* i l'escarrancit cavaller *Patriotisme*, personatges actualment renyits quan per la bona marxa de nostra terra haurien de viure sots una eterna lluna de mel.

Tanmateix, valdria la pena de que se's comencés a fer obra de profit. En aquest moments en que el nostre plet ha entrat en calma aparent és quan s'hauria de treballar preparant la lluita pel demà, que s'acosta.

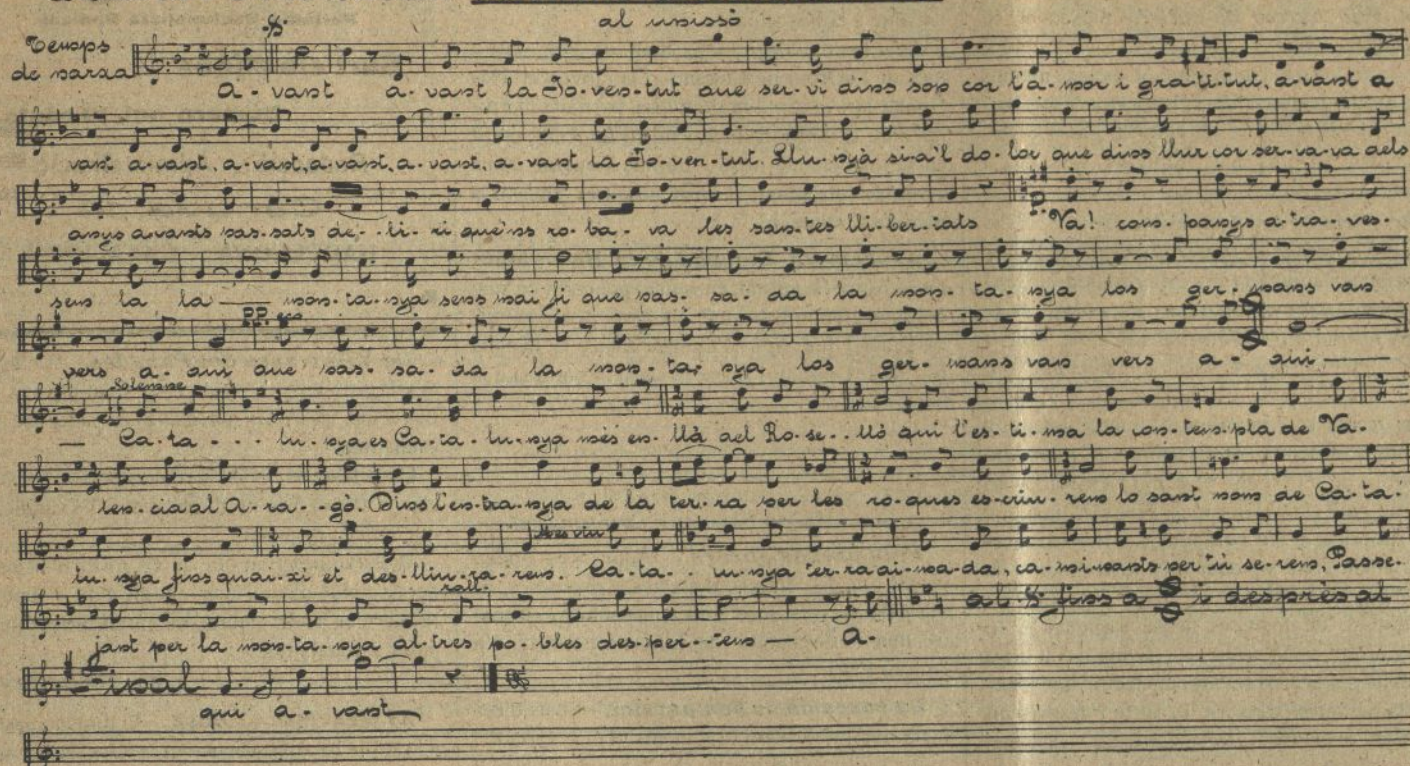
Després, tot serà precipitacions, injustícies i violències: perxò, i sobre tot en el professorat jove, ha d'imposar-se un pensament únic, sigui el que sigui.

Si l'horitzó de la conveniència no és ben net de núvols, el nucli dels indiferents i dubtosos, anirà semblant, amb malícia o sens ella, per entre els entusiastes, la mala llevor del pessimisme, i quan aquesta verinosa planta s'arrela...

L'avinença sols serà un fét, quan uns i altres parlin sense recels de cap mena, obertament, francament, que de les coses ben parlades i dutes amb noblesa de sentiments, per força n'han d'eixir resolucions lliberals i fermes, ensems que veritats irreductibles enfront l'embat de l'egoisme i de la mala fé.

TOMÁS ROIG I LLOP

Letra de l' Enric Perbellini **Himne Excursionista** Música del Nòtre A. M. Barcet

Enric Perbellini

Autor de la lletra del Himne Excursionista

TALIA

El Nacionalisme en la Barceloneta

Un acte d'afirmació

Un aplec de joves de la Barceloneta, enamorats de la seva pàtria, han constituït una «Joventut Nacionalista», posant-hi en ella ses més preuades esperances.

Encar no ha obert sos petals, aquesta flor que ha nat en un extrem de Barcelona, que ja'ns perfuma amb les seves olences... En el Teatre de la Marina, el dia 23, dona el seu primer pas en la vida...

La gent omplenava la sala, esperant concirosa s' aixequés el vel que amagava un misteri... i el teló s'alça; la vista d'una taverna i el parlament animat d'en Cebrià, ens fa endevinar que's representa «El Carro del Vi», d'En R. Ramón Vidalés. El públic satisfet d'aquell seguit d'escenes còmiques, curiosament interpretades, aplaudiu entusiàsticament.

Encar ressonaven els darrers punts d'una sardana, executada per la cobla «La Principal Barcelonina», quan aixecant-se de nou el teló, poguérem admirar les escenes concises, propies de l'Iglesias, de son quadro dramàtic «Joventut», el qual fou obsequiat amb una apassionada ovació pel públic sentimental.

Mirarem el programa i encar no veïem en l'escena a «Mestre Olaguer», el martre de la llibertat... que sentirem potent frisança, que's feu extensiva a tot el públic, que escoltava devotament les queixes d'aquell que mor, defensant el que li roben. Frenètics foren els aplaudiments que coronaren la quasi creació, feta per n'Antoni Gil.

Després de l'execució d'una sardana, es posà en escena la bella i inspirada comèdia del nostre Santiago Rusiñol, i música del mestre Morera: «L'alegria que passa», amb la cooperació de l'Orfeó de Llevant.

La presentació escènica fou bastant apropiada, l'interpretació inimitable; sols la música decaïent al finalitzar l'obra, feu que aquesta sols fos saludada per uns quants que sapigueren compendre la grandesa d'aquelles escenes inspiradíssimes i la bellesa escènica d'aquell final.

La satisfacció que coronava tots els rostres era prova palesa de que aquella festa havia sigut agradosa per tots; i mentres aquelles delicioses donzelles sortien del local, lluint aquells ramells que els hi ha-

via ofrenat galantment la Joventut Nacionalista... pensàvem nosaltres que aquelles que tan catalanes eren, serien mares... i, al néixer sos fills, ja tindrien encès en son pit el foc sagrat del patriotisme... aleshores vindrà per a Catalunya el jorn que li desitjem.

HUMILIATOR

NECROLOGIA

Amb gran sentiment tenim de endolar les planes de «L'INTRANSIGENT» per la mort de quatre bons patricis, quins contribuïren amb el seu esforç al analliment de la nostra pàtria i a la protecció, no sols de «L'INTRANSIGENT» sino pera tots els actes de pura catalanitat, aquets son els següents:

Manel Silvestre.—Soci del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, antic concorrent al Versalles, qui ha mort de un atac sobtat en plena rambla de Canaletes,

Melitó Masramón.—Antic soci del «Centre Nacionalista Català» qui tenia establerta al carrer d'Aribau una botiga de genres de punt amb el rètol «BOTIGA NOVA» ha deixat la muller i quatre fillets, continuant així la «BOTIGA NOVA» oberta.

Llorens Pascual.—Antic soci del «Casal Martinenc» «Nets dels Almogavers» del «Esbart Dançaire Martinenc».

Antos Velasco.—Aquest ha mort a Manilla, fins ara sigué representant de la «Unió Catalana» en l'esmentada terra.

MEDITANT LA MORT DE JESÚS

O mon Jesús! únicament voldria sentir la sensació de vostra mort: el cos lligat arran la terra impia i amb un diví raonament al cor; la sensació d'aquella lluita brava entre la carn agonitzant i la divinitat que flaquejava perquè sofria desde terra estant. D'aquella mort que ens il·lumina encara qui pogués heur-n el sabor diví! O! qui sentís aquella engúnia rara que s'abscondia dintre vostre si! Qui posseís la tremolor mateixa del vostre cos que s'extremia tot! O! qui sabés el sentit de la queixa que contenia cada vostre mot! Mes no s'és fet el sacrifici vostre perquè nosaltres compreguem l'alcanc; veïem la Mort com us abriga el rostre, veïem clivelles en els peus i mans i ens estremim pensant en les ferides, mes no en podem aconseguir el sentit: veïem la sang que us raja en les ferides i no l'amor que us raja en l'esperit.

Mes, noresmenys, o! mon Jesús, que siga, l'exemple vostre devant meu tot temps, vingui la vostra passió antiga a lluminar-me i redimir-me ensems.

JOAQUIM FOLGUERA I POAL.

(†) el 23 de Febrer 1919.

Llista de Sotscripció

Aquesta és oberta per a sufragar els gastos que ha sofert la Redacció de «L'INTRANSIGENT» durant les actuals circumstancies.

Fem present que la majoria dels que hi han contribuït son ja protectors del nostre periòdic. Francesc Cuirana 2.—Francesc Casas i Termes 5.—Francesc Castellà 5.—J. Rodergas i Calmell 5.—Ricart Margarit 5.—Daniel Cardona 5.—(Director de la revista *Som!*). Josep Roca 5.—J. Sabatés 10.—J. Sabatés 10.—Dr. Solé i Plà 15.—(President de la «U. C.»). Pere Manent i Artés 25.—(Vice-president de la «U. C.»). V. A. B. 25.—Adrià Presas 5.—Fonollada 5.—Enric 2.—Rovira i Vila 15.—(impressors). Mosen Ramón Bonet 10.—Antoni Carbonell i Vilbeny 5.—Josep Castanyer 1.—Josep Guix 3.—Miquel Gali i Figueras 10.—(Vocal de la «U. C.»). Antonio Culi i Verdader 5.—Joan Ramiret (director del periòdic «Prou!») 7.—Dr. Eduard Xalabarder (vocal de la «U. C.»). Jacinto Domenjó (de Seu de Urgell 6.—Joventut Republicana «Sang Nova» 5.—Josep Serra (tresorer de la «U. C.»). 5.—Joventut Nacionalista «La Falç» (de Barcelona) 10.—Josep Puig i Esteve (ex-president del C. A. de D. del C. i de la I.) 5.—Arnau Germans 5.—Segueix la Sotscripció.

Sotscripció per a l'homenatge al Dr. Martí i Julià

Suma anterior 149'25 ptes.—Narcís Molins, 1.—Enric Tort i Tersó, 0'25.—Hilari Salvadó, 0'25.—Jacinto Domenjó, 2.—Emili Barat i Figueras, 0'50.—Eliseu Sala i Valls, 1.—Miquel Gali i Figueras, 5.—Resultat 159'25 pessetes.

Segueix

Joan Sucarrats

Hospital, 145 i Cera, 4

Camiseria i Genres de punt

Confeccions per a senyora

Especialitat en robes per

:: a recen nascuts ::

LA QUE VEN MES BARATO DE CATALUNYA

COMPANYNS:

Vestireu amb gust i elegància si vos proveïu a la

GRAN SASTRERIA
L'Estisora
de
Antoni Vila

Casa de confiança i bon preus
Es confeccionen, en casos urgents
trajos en SIS HORES
Salmerón, 89. - BARCELONA

Academia Lliure Internacional

Escola d'Ensenyança Tècnica

— PER CORRESPONDENCIA —

Enginyer Civil, Enginyer Agrònom, Enginyer Agrícola, Pèrit Electricista, Pèrit Agrònom, Pèrit Agrícola, Pèrit Constructor, Pèrit Comptable i del Comerç

Cada una d'aquestes carreres pot obtenir-se per **Correspondencia** sense moure's de casa ni desatendre llurs habituals ocupacions.

El cost de cada una d'elles, amb el títol corresponent, és de **175 pessetes**, inclosos els llibres, a raó d'un tant mesal.

Per informes: Guillem Colomar, Villarroel, 136, 4.ª, 3.ª

De 8 a 9 vespre

NOVES

LA "UNIO CATALANISTA"

S'es fet córrer que la benemèrita «Unió Catalanista» havia intervingut en les darreres eleccions. Fem constar que això no és cert, doncs la «Unió Catalanista» la força temps que no li interessen les eleccions.

A dita entitat hi han ingressat darrerament 26 socis protectors.

El seu President, el Dr. Solé i Plá està restablert de la seva malaltia.

Per a l'«Aplec de la Sardana» deenguany ha estat nomenat delegat de la «Unió Catalanista». En Llorenç Plá, de la Junta Permanent de la mateixa.

Carta oberta a En "Canyamás".— Em dirigeixo a vos, no poguent aguantar-me al veure que tireu sempre les coses pel camí que vos interessa; ho faig breu perquè no vull que per tan poca cosa em portin a passar una temporada a la «Torra».

En el contrari. La *Veu de Catalunya*, del dia 19 del passat Abril, hi llegeixo un article firmat per vos, Joan "Canyamás", fent història del Sometent barceloní. No trobo del tot malament la dita història. Però, ¿com és que, en ell, no dieu que per a ésser del «Sometent» es tenia (abans) d'ésser bell ciutadà i honorat barceloní?

¿Com és que a l'acabar l'article dieu que el gran mestre Clavé digué: *Alcem lo Sometent...* i no acabeu les estrofes? ja sé jo perquè no les acabeu, perquè diuen ço que segueix:

clar està que ço no vos convé, perquè el «Sometent» barceloní de darrera hora ha desfet l'estrofa del gran Clavé, convertint-la si es descuida així:

Company, quan s'acabi l'estat de guerra ja en parlarem.

DOMÈNEC LATORRA I SOLÉ

La Joventut Nacionalista Republicana "Els Indòmits".— Aquesta entitat resta encara clausurada per l'ordre que donà Rothwos.

La Joventut Renaixença.— Per ordre de l'autoritat militar ha estat aixecada la seva clausura.

Centre Nacionalista Republicà del Districte segon.— També ha estat obert per ordre de l'autoritat militar. En aquest Centre hi està estafada «La Joventut Renaixença».

Orfeó de Sans.— Aquest simpàtic Orfeó ha donat durant el mes de Maig dos interessants concerts al Teatre «Eldorado».

El primer tingué lloc el dia 4 de Maig, i el segon el dia 18; tots dos foren molt concorreguts, i els cantaires, sota la ferma batuta d'En Llorenç Carbonell, amb la cooperació de Na Assumpció Munné i En Normand Solé, assoliren amb el seu entusiasme i bon gust un esclatant èxit.

La Joventut "La Falç".— A profit de la seva *Senyera*, dita entitat celebrà el passat dia 26 de Maig, a la vetlla, un Festival, posant-se en escena el drama de En Ignasi Iglesias «Els Vells» sota la direcció d'En Aureli Cortiella, acabant amb una audició de sardanes, tocades al piano pel company Sr. Voltas.

També ocupaven algunes llotges les Joventuts «L'Avençada», «Renovació», «La Barricada» (en constitució al districte IV) i la Redacció en ple de L'INTRANSIGENT.

Les engunies del nostre Director.— Són les vuit del matí— quan nostre Director anava a marxar per anar al treball— que el timbre de l'entrada fa el seu *riririnc...*— ¿Qui hi ha?— *¿Hirà V. la merced de obrir?*— Sí, senyor, sí; digui, ¿qué volia?

Un jove, vestint l'uniforme de ciclista militar, fa present la denúncia de L'INTRANSIGENT, entregant un *ofici*. Nostre Director hi passa la vista, quedant sorprès sens sapiguer qué dir, i llegeix:

Sr. Director de L'INTRANSIGENT.

Tengo el honor de hacer presente a V. que por no haber sometido las galeadas a la censura militar del periódico que V. publica, se le impone la multa de 250 p. setas, cuales deberá hacer. V. efectivas para todo el día de mañana.

Sens acabar la comunicació, queda assegut a una cadira pròxima, tot murmurant: ¿Com ho farà pobre de mi? si els de L'INTRANSIGENT no tenim un *ral?* ¿marxaré cap a França? ¿marxaré cap a Amèrica, a fer companyia a nostres germans? ¿me'n aniré a passar una temporada a la *Torre?* no, no, no pot ésser això. Surt de casa despedint-se de tot-hom, sense sapiguer si hi tornarà. Volta, volta arreu i no troba qui li deixi cap pesseta; a la fi troba un benefactor que li entrega 25 pessetes; després un altre i després un altre. Foll d'alegria— nostre Director— exclama: ja estic salvat! pro després no troba qui li dongui les que li mancaven per a fer el compte. Torna a anar de aci i allà i a la fi arreplega tots els calés. Així pot pagar la multa i marxar alegrement cap a caseta tot dient: *No hi tornaré més.*

El "Casal Martinec".— En els Jocs Florals que celebraenguany aquest Casal, L'INTRANSIGENT hi contribueix amb un premi de 30 pessetes, al que sia guanyador d'un treball humorístic en prosa, amb el lema: «Llacets, Espígues i Roselles».

"La Nova Catalunya".— Hem rebut la visita del ferm patriota Dr. En Josep Murillo, director de la Revista *La Nova Catalunya* i president del «Centre Català», de l'Havana, qui ens ha contat unes coses *espatarrants* que realitzen els catalans d'Amèrica.

Ja ha ressucitat.— Alerta joves honrats! vos fem present que tornen a haver-hi *indios* que es menjén les persones.

Aritmètica i Geometria d'En Gall i Fabra.— Havem rebut aquest volum nou que ve a enriquir la col·lecció dels publicats per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, per mitjà de la seva Secció Editorial.

Es un llibre que's fa notar— entre els destinats als infants— per la claretat de l'exposició, il·lustrada amb forces gravats, i a l'ensem per la seva honestat científica, i la encertada ponderació del contingut.

Amb aquest llibre els mestres tenen una base sòlida per a els seus ensenyaments, i els infants hi trobaran una facilitat de servir-se'n amb profit, que sumada a la bellesa de la presentació desperta en el noi un interès pel llibre, el qual interès les nostres generacions en són tan freturoses.

Per la qual cosa aquest nou volum assenyala un nou ancert de la Protectora, i furneix un arma més per a la penetració i expendiment de l'ensenyança catalana.

Suspensió.— Queda sospès fins a nova ordre, el VII Concurs de Història de Catalunya, que tenia de celebrar-se enguany a la ciutat de Tarragona, patrocinat per l'associació «Protectora de la Ensenyança Catalana».

Abans de pintar, empaperar o bé decorar vostra llar, no deixeu de visitar els tallers d'En

Francesc Grau

MERCADERS, 27 (al costat del "Centre Obrero").

Setmanari català de la Barceloneta.

— Nostres llegidors ja hauran pogut veure, per les noves que hem publicat a les pàgines de L'INTRANSIGENT, l'increment que pren el nacionalisme a la Barceloneta.

Avui hem d'afegir, amb molt de goig que a més de l'«Orfeó de Llevant», i la «Joventut Nacionalista», compta la populosa barriada marítima amb el periòdic independent *La Riba*, escrit en sa totalitat en nostre idioma i amarat d'una veritable catalanitat, al qual nosaltres enviem la més coral salutació.

Associació Defensa de la Barceloneta.

— Aquesta entitat, en reunió general i en mig del més gran entusiasme, prengué per unanimitat l'acord que sigui l'idioma català la llengua oficial de l'entitat, i posar la senyera barrada a la balconada.

• HILARI SALVADÓ, Corresponsal.

Pels presos obrers.— Aquests es poden visitar tots els dilluns, dimecres i divendres, de 3 a 4 de la tarda; junt amb aquests hi ha el nostre amic i ex-redactor de L'INTRANSIGENT, En Antoni Pena.

La tasca de un bon patriota.— Plens d'entusiasme publiquem fragments d'una carta del noble i incansable mestre de l'«Escola Nacional Catalana», de Belcaire.

«Sr. Director de L'INTRANSIGENT.

«Distingit company, salut:

L'única cosa que puc oferir-vos és una pobra ploma per a col·laborar a vostra meritíssima i patriòtica tasca. No soc jove, me guanyo molt penosament la vida, degut a la guerra que'm fan ¿qui diria?... els rodesistes. Doncs, malgrat totes les contrarietats, porto fets en aquest poble vintiquatre socis per a l'Ensenyança Catalana, de manera que la nostra Comissió Delegada és tant nombrosa com la de Lleida. He conseguit que'l sastre, el pastisser, el fuster, el sabater, el baster i l'hostaler, possessin els rètols i fessin les factures en català; el metge la capsalera de les receptes; l'Ajuntament el bussó de correus. Però la feina que hi ha a fer es immensíssima.

Els nacionalistes no podem confiar més que amb en Macià. Quina llàstima qu'haja fundat un nou partit! L'havíem d'haver elegit President de l'Unió Catalanista.

«A propòsit de l'Unió. ¿Creix, minva o està estacionada? Jo, mentres no's desvi de l'ideal, no penso separar-men mai; per a mi és l'Arca santa del nacionalisme i és l'única font d'on raja el més pur patriotisme.

«Rebeu tan vos com els demés companys de L'INTRANSIGENT l'afectuosíssima salutació de vostre amic i germà de Pàtria,

«JAUME ARQUÉ I CLAPÉS

«Belcaire de Urgell, 25-5-1919.»

Pels presos catalanistes.— Reclamem una mica de voluntat per tal que cada dia de festa, de 11 a 12 del matí, no manquin els companys que puguin, a visitar als joves catalanistes Albert Gallart i Francesc Grau, que resten a la presó Model,

El "Casal Nacionalista Sagrerenc".— En aquesta entitat s'hi ha fundat un grop de *Joves Estels*, amb el nom de *Emporium*. Els desitgem llargs anys de vida i prosperitat.

La Joventut "Renovació".— Aquesta Joventut prepara una «Funció» que's celebrarà el dissabte dia 14 de Juny, a l'estatge de l'«Associació Autonomista Catalana», del carrer Nou de la Rambla. En el número vinent donarem més detalls.

Es estrany, ¿oi? doncs no ho és.— Veus-aquí que tot-hom es pregunta: ¿que és estrany que les Joventuts Nacionalistes no més facin que funcions i excursions? ¿com és que no fan mitjings com abans? Homes, molt senzill, per que ens tapan la boca.

Audició de sardanes.— Avui dijous, a la vetlla es celebrarà al Paseig Nacional (enfrent del estatge de la Joventut Nacionalista de la Barceloneta, una audició de sardanes per la cobla «Principal Barcelonina».

L'Intransigent

Periòdic Nacionalista Radical

Surt els dijous

Número sol, 10 cènts.

Redacció i Administració

Canuda, 14

:: BARCELONA — CATALUNYA ::

De Vilafranca del Penedès.— An aquesta vila com en altres indrets de Catalunya es distingeixen, els *fradri-on* llistes en actes de vera catalanitat.

Cada festa es ballen sardanes en son local social (L'ÚNIC) essent lludíssimes les audicions que en ella es donen.

Malhaurança gran que an els joves d'arrels liberals no'us plagui anar en dit lloc i tenir de restar sens poder demostrar publicament nostre amor a Catalunya.

J. IRA. (Corresponsal)

El Gracienc al Bosc.— El dimecres passat a la nit l'Orfeó Gracienc feu la festa de la Sardana al teatre del Bosc. El nostre agent de negocis que és un trunfo, ho sab i ell que si que se'n hi va. Ja li agrada ja la musica però hi va més per fer propaganda per l'INTRANSIGENT que per altra cosa. Un cop dins, tot gata moixa, *conquista* unes senyorettes, que li cedeixen la llotja. I mentres aquelles senyorettes badaven es treu una bandera que duia amanida sota l'americana i comença de fer-la voleiar i cridar «visca Catalunya» i tira unes fulles que semblaven candidatures però que eren uns anuncis del nostre setmanari. Aquestes manifestacions promouen un especte de picaments de mans que fins les parets del teatre tremolaven. Total; una veritable manifestació patriòtica i un grapat de subscriptors.

Crític literari.— Ha sigut nomenat crític literari de L'INTRANSIGENT el distingit poeta En Josep Macià.

Catalunya Nova.— Aquesta entitat que es Choral, sortirà la pròxima *Pasqua Granada* a cantar les típiques caramelles.

Copa Prat de la Riba (Campeonat de Catalunya de Rem).— Ens dol molt que enguany hagi estat el «R... Club Marítim» el que hagi guanyat el Campionat.

El bon humor de En Vila.— El nostre amic sastre Vila (de Gracia), ha repartit profusament uns cartonets amb les llistes de les candidatures de eleccions de diferents partits, lo que més ens ha agradat ha estat aquella que diu

L'Ignorància de nostra terra.— Ens dol mol parlar de les passades eleccions, pro no podem menys que mostrar nostre disgust en que hagi sortit elegit per Terrassa l'esbirro Sala.

La Joventut "La Avençada".— S'es adherit a la «Federació Democràtica Nacionalista». També ha constituït una Secció Excursionista i un Quàdre Escènic. Ho celebrem.

CORRESPONDENCIA

I. M. P. No't recordes? a Na M. B. filla que es dolç això, que no ho saben que no em publiquem de dedicatòries per a les enàmorades?— L. R. i S. de Vilafranca, hi va la *nova*, de eleccions no en volem sapiguer res, si no fossin a Corts... ens interessarien tal volta.— R. O. Està cla que si, el mal es que no han sortit tots.— L. O. Aneu enviant.— S. R. No hi ha dret home! no hi ha dret!...— Eudalal Coma. Ens pegarien ho vos portarien a la TORRE.— Rafols i Camí. Passeu per aquesta Redacció, teniu noves de França.— R. O. Si home, si, ja podeu enviar-nos tot allò que vos sia voluntat, sempre, vos ho agraïrem.— A. L. Visca... i M. M. Paseu per casa de 7 a 9, vos abonarem l'import del "Apat"

IMP. ARNAU GERMANS
Montjuic Sant Pere, 5. - Teléf. 556 S. P.
(Enfront al Palau Música Catalana)